

um og J. Dahl við síni málleru. Seinri kom R. Rasmussen við Føroya Fløru og Mikkjal á Rygg við síni landaleru og síni dýraleru, har ikki minst Fuglabókin. Annars er tað grundarlagið, sum gjørt er fyri undirvísing á føroyskum í skólum okkara, út av lagi vánaligt. Her kunna føroyskir lærarar væl stinga hond í egnan barm heldur enn at pilka við føroyska rættsskriving, tí tað forir bert við sær spjading og stedd í allari málmenning her á landi.

Tann beinleiðis mótvilji móti nýtslu av føroyskum skrivmáli er nú horvin hjá føroyingum, men har sum hesin mótviljin fyri ein stóran part áður sat, er komin ein føroysk málrørsla ella innstilling, sum hevur lyndi til at vilja broyta mál okkara bæði í stavseting og orðbering, og hon tykist at hava fingið við sær nakað fólk, sum áður helt fast um ter av A. C. Evensen og J. Dahl fastlögdu reglur í sínum lærubókum eftir Hammershaimbs stavsetingarátt. Hetta liðið ella hesir menninir, sum hava verið kallaðir *o-menn*, av tí teir í vissum fori broyta ei til o, geva seg út fyri at vilja fylgja við tíðini í hinum føroyska málspurninginum. Teir vilja skriva eitt livandi føroyskt mál, og tað líta, sum kemur frá teimum — mest álop á Hammershaimbs stavsetingarátt —, ber eisini á hetta borðið. Hitt greiða og vakra føroyska málsniðið er burtur, og vit finna tá eina samanbeykan av orðum, sum eru meira ella minni fremmand í føroyskum máli, og sum mangan hava otað burtur góð føroysk orð og orðalog.

Hvat verður so málsliga av einum lítum fólki sum føroyingum eftir langa tíð? Tann tíð tann sorg, siga o-menninir. Tað mega teir um, sum tá liva. Men tað er livsins rættur at royna at bjarga ætt síni, at útbúgva hana og gera henni góð amboð at hjálpa sær við. Málið er besta amboð hjá einum fólki í so máta, og tað verður bygt upp ella brotið niður av hvørjum einstokum ættarliði.

Samanbera vit teir menninar, sum vóru frammi í føroyskum málstarvi árinum 1900—1920, við teir, sum nú vilja gera seg galdandi í føroyskum menningarliv, siggja vit týðuliga munin. Teir eldru vóru hugsjónarmenn, sum vildu savna føroyskt málstarv í eina heild. Hetta galt ikki bert stavsetingina, men eisini úttaluna av málinum. Teir royndu at skapa eitt føroyskt felagsmál. Hvat gera føroyingar í dag? Skúlin í hvørji bygd nýtir bert ta úttalu, sum er vanlig har á staðnum. Alt annað verður hildið at vera lagið. Allar miðstöðuleitandi kreftur eru nú mest sum bannlýstar í føroyskum málstarvi.

Ein lítill tjóð sum hin føroyska er málsliga heilt ódrvísi stillað enn ein stór tjóð. Vit vilja altíð vera longri um at útvega okkum skúlaamboð í øllum lærugreinum enn stórri tjóðir, og tí vil ein broyting í skrivingslagnum hjá okkum altíð í langa tíð vera ein villingarsom gerð fyri føroyskar skúlanemingar, sum harvið harvið einans fáa leystisandi orðmyndir inn gjøgnum eygað.

Um hetta ætli eg mær at skriva eitt sindur meira í seinri grein.

Louis Zachriassen.

13 næmingar lesa til stýrimannaprógvi á skúlanum. Próvtøkan fer fram um mánaðarskiftið apríl—maí.

Skattaálikningin er liðug. Skattaintøkan var 10 milj 820.000 kr. Tað er umleið 1,4 milj. kr. meir enn í fjør. — Skattaprosentið er 10.

Karin K., ið hevur ligið meira enn í viku vegna farmatrot, verður nú at ferma klippfisk til Spania.

Útróðurin byrjaði so smátt aftur hesa vikuna aftaná longstu uppiløgu, ið menn vita um at siga. Men ikki hevur veiðan verið av tí besta.

Skálberg seldi igjær. Jóannes Paturson var á Klakksvík í gjárkvöldið og fer aftur á ísfiskaveiði. Sjóðarberg er í Íslandi, skal 14 dagar í dokk, tá hann kemur til Bretlands.

Tað sigst, at Hvannasundsmenn hava selt m.b. Viðanes til Strandingar fyri 50 túsund kr.

Skótarnir hava skemtan í Atlantis Bio í kvöld.

Ásvor Joensen og Annfinnur Justinussen hava fingið fóst stovr við skúlan her.

## FØROYRKUR SKALDSKAPUR

Tað man neyvan vera nakað land í heiminum, ið hevur verið so væl áborið við yrkjarar sum føðiland okkara, Føroyar, hava verið tað eftir viðurskiftunum. Føroyar eru eitt lítið land, men sálmar og sangir eiga vit heilan hóp av.

Tá ein leitar í sang- og sálmarbókum, so leggur ein merki til, at flestu av okkara góðu skaldum ikki eru meir ímillum okkum, men at teir eru farnir heim í teir ævigu bústaðir. Tað er tó eitt gleðiligt tíðartekin, at okkara uppvaksandi slekt, tykist at lyfta upp forfedranna arv, hvat víðvikur yrking. Ein blaðungur drongur, Óla Jakup Olsen, sonur Josefinu og Jens Olsen í Trongsivági, yrkti hendan sang, ið her er prentaður niðanfyrir, til skiljanarveitsluna, ið hildin varð, tá vegurin Óravík—Hov var liðugur.

Hetta er ikki fyrsta verk Óla Jakups, hvat yrking víðvikur, hann hevur yrkt fleiri aðrar hugtakandi sangir, og er tað okkara vón, at tú Óla Jakup, heldur áfram við at fremja skaldskap tín, og at tú verður okkara kera Føroyalandi ein góður sonur.

N.

Lag: Eg minnst úr gomlum søgum. Teir kappar í forðum, tá stríðið var endað, teir settust við borð: í dag, tá ið vit hava endað, tí stevna vit vinum á fund, vit lata nú minni tala, ja bert eina stokkuta stund.

Nú annað árið er liðið frá vegurin byrjaður varð, og líka fyrsta stigi, tað móti málinum bar. Fúsir garpar til verka teir mottu hvønn einasta dag, og formaður skjótt fekk at merkja, at ikki stóð verkið í stað.

Dagarnir gingu til mánaðar og mánaðirnir blivu ár..... men skjótt sást at risa úr haga eitt verk undan hondum vár. Alt slættnaði gotan í hvørjum og jadarin grønur stóð: »Ja, vakrasti vegur í Føroyum,« mong tungan hon mælti fró.

Frá tíðliga á morgni til síðla vit strevaðust hvønn ein dag, um óveður dundi í fjøllum, vit striddust við sama lag. Ja, mangur ein dagur var strævin, sum oftast vit arbeiddu nógv... men tá ið so glerið og kavin kom, lofnaðist mong ein kløgv.

Vit hava ein formann, sum telist 'blant bestu á Føroya grund, at hann var ein maður við skili, var eyðsæð frá fyrstu stund. Sum kapparnir reystu í forðum óræddur hann gekk víða hvar; og sigst tað í fáum orðum: ein álismaður hann var.

Eg havi so nógvur hoyrt siga av monnum, ið fóru forbi, at her er óv lítið arbeitt, vit nýttu óv nógvu tíð.

Men ikki man tað so vera, nú vegurin liðugur er..... hitt 3000 metra strekkið hitt besta mótprógv við ber.

### Úr Hvalba, 4. mars.

Nakað herfyri var skattaálikningin liðug, og var skattaintøkan 73.000 minni enn seinasta ár. Aliknaði skatturin er 181.961. Figgjarætlanin er 267.014, og stórsta útreiðslan er til lendar og vegir 71.963. Tá ætlanin er at byggja nýggja skúla, varð við skattaálikningina 1958 á figgjarætlanina sett 10.000 kr., og í ár 15.000 krónur. Nú frættist fyrri vist, at farið verður undir at strekka el-linuna til Sandvíkar, og tað má sigast, at tað er gott, at Sandvíkingar nú kunna fáa el-ljós — tí nakað annað er órættvist í næststóru viku var stjórnm. fyrri S.E. og kannaði verkið her, tá ætlandi er, at S.E. nú skal yvirtaka verkið.

Tað óðiliga figgjarlóguruppskot, sum varð tveitt út millum fólk, gav sum vituligt miklan hvøkk; men samroðan, sum J. H. Danbjørg skrivaði í Sosialinum nr. 8, gav fólk eina aðra mynd. Millum annað nevndi hann berghólið millum Tvøroyri og Hvalba. Tað er athugaligt at vita, at hetta mál, sum í mong ár hevur ligið á láni, nú kann bliva til veruleika. Tað, sum borgar mest fyrri, at vit nú fáa vegasamband við Tvøroyri, er, at nú ráða javnaðarmenn fyrri borgum.

### Úr Sandvík

Frætt vit fyrst í vikuni, at har hava teir fingið so stórar nøgdir av seiði við nóttakasti, sum ongatíð áður. 8 dagar herfyri høvdu teir sent 29 tons til Gøtu. Nú lógu eini 15 tons og spilst, ut í ikki var veður at koma eftir seiðinum.

### Burturlutan

til frama fyri Arnafjarðar kirkju til ljós og hita.

| A. Hvitur seiði:                 | nr.  |
|----------------------------------|------|
| 1. Song við madrasu              | 2123 |
| 2. Petroleumsovnur (Valor)       | 1052 |
| 3. Mynstrut mannstroyggja        | 1741 |
| 4. El. strúkijarn (thermost.)    | 385  |
| 5. El-ovnur                      | 1836 |
| 6. Dúkur                         | 384  |
| B. Grønur seiði:                 |      |
| 1. El. rakimaskina               | 63   |
| 2. Lamb                          | 93   |
| 3. Mynstrut mannstroyggja        | 755  |
| 4. Petroleumsovnur »Valore«      | 1723 |
| 5. El. strúkijarn (við termost.) | 2091 |
| 6. Mynstrut dreingjatroyggja     | 1214 |
| C. Reyður seiði                  |      |
| 1. Lamb                          | 1099 |
| 2. Eitt sett av f. undirklæðum   | 1447 |
| 3. Song                          | 1528 |
| 4. ½ tons av f. koli             | 2060 |
| 5. El. strúkijarn                | 1730 |
| 6. Broderaður sofakoddi, fyltur  | 612  |

Tey, sum vunnid hava, kunna heimta lutirnar hjá N. Poulsen, lærara. Árnafjórði.

## Klakksvík í dag —

### Nýggja snørisvirkið gongur væl

Hitt nýggja snørisvirkið í Klakksvík kann hettiliga gera alt tað snørið, ið Føroyingar brúka, men enn eru maskinurnar ov fáar.

Vit stokka inn á gólvið á snørisvirkinum hjá Sámali Thorsteinsson, spyrja hann tíðini og hyggja at virkinum og arbeiðinum.

Sámali sigur, at væl hevur gingið, síðan hann byrjaði, bæði við framleiðsluni og søluni; tí snøri hansara eru sera væl umtøkt av útróðarmonnum.

Sámali hevur í lotuni bert 4 maskinur, ið hann hevur keypt úr Íslandi og Noreg — nýggjar, nýmótans maskinur. Men hetta er ov lítið. Hann royndir tí eftir fleiri, og vónandi hevur hann eydnuna við sær, tí við fleiri maskinum og stórri arbeiðskraft kann hann lættliga framleiða nóg mikið av snøri til okkara rættuliga stóra flinubruk.

Í lotuni ger hann 8 dus. av 5 og 6 pd. sissalsnøri og harafturat til 12 stampar á 150 favnar av hampasnøri. Hetta greiða 2 menn í 8 timar.

Rævni faast í ymiskari góðsku, men hann keypir bara fyrsta flokks tilfar. —

Sjómansheimið. Menn eru nú farnir undir at gera hálvaðru hædd av hinum stóra sjómansheiminum klára til brúks. Samstundis sum arbeiðt verður innan-hýsis, eru menn farnir undir at mála húsíð uttan.

Brúðleyp. Í morgin verða vígd í Klakksvík Jóna Simonsen av Kirkju og Algot Gullaksen úr Hattarvík.

Norðoya javnaðarfelag hevði aðalfund seinasta leygarkvöld. Í nevndini eru nú: Villi Sørensen, fr.m., Leo Sumberg,

Sissalið fær hann úr Hollandi og Belgia og hampin úr Italia.

Snøri hansara verður keypt og brúkt um alt landið. Allir Klakksvíkarbátarnir hava roynt tað, og útróðarmonnir eru samdri um, at betri snøri fæst ikki — og hartil er tað minst líka ódyrt sum hitt útlendska.

Vit ynskja Sámali góða eydnu við virkinum! Føroyingar! Styðjið føroyska framleiðslu.

næstfr., Einar Waag, kassameistari, Ragnar Samuelsen, skrivari og Tummus Thomasen.

Konfirmation. Johan Nielsen, prestur, hevur konfirmation í Norðoya vestara prestadømi sunnudagin hin 5. april.

Konfirmantarnir biðjast um at gera so væl at koma í Klakksvíkar skúla til at ganga til mánadagin hin 9. mars kl. 16. Teir eiga at hava við sær: Nýggja testamentið, lærubókina, sálmarbókina, og um teir eru foddir uttanfyri prestakallið, dópsseðið.

Setuskiparar. Við Klakksvíkar Sjómannsskúla hevur í vetur verið framhaldsskeið fyri setuskiparar. Hesir hava nú tikið prógv:

Hallur Laksafoss, Guðleiv Gudjónsson, Kartin Isaksen, Dánial Thomsen, Samuel Sivertsen, Haldur Johansen, Mikkjal L. Petersen úr Klakksvík og Leo Gullaksen úr Hattarvík.

Heimaskipararoyndina tók Frederik Hejnesen, Klakksvík.